

FSD2221

Mielipiteitä alkoholista: osa-aineisto

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Mielipiteitä alkoholista: osa-aineisto [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1 (21.9.2006).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2221. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Räty, Reetta (Helsingin Sanomat): Mielipiteitä alkoholista: osa-aineisto [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1 (2006-09-21). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja].
<http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2221>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte	5

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Mielipiteitä alkoholista: osa-aineisto

Aineiston nimi englanniksi: Opinions on Alcohol: Partial Data

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1 (21.9.2006).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Räty, Reetta (Helsingin Sanomat. Nyt-liite)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Helsingin Sanomat. Nyt-liite (Sanoma Osakeyhtiö)

Aineisto luovutettu arkistoon

22.4.2003

Asiasanat

alkoholi; alkoholikulttuuri; alkoholinkäyttö; alkoholiongelmat; alkoholismi; humalat; juomatavat; juopumus; krapula; päihtymys

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: lääke- ja terveystieteet; yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: terveyskäyttäytyminen

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto on muodostettu Helsingin Sanomien Nyt-liitteen alkoholikyselyn viimeisestä kohdasta, jossa vastaajat ovat saaneet kertoa ajatuksiaan alkoholista ja kyselystä. Kirjoituskehotus on lomakkeessa muotoiltu näin: "Jos sinulla on mielessäsi jotain muuta aiheeseen liittyvää, voit kertoa siitä tässä." Vastaajat ovat ottaneet kantaa mm. alkoholipolitiikkaan. Mielenkiintoista esittää myös suomalaisesta alkoholikulttuurista, lasten ja nuorten juomisesta ja ylipäänsä alkoholinkäytön positiivisista ja negatiivisista puolista.

Tähän osa-aineistoon on koottu pisimmät kommentit 902 vastaajan joukosta. Mielenkiintoista esittää alkoholista ja sen käytöstä on yhteensä 43:lta vastaajalta.

Aineistosta on tehty html-versio, jonka hakemiston avulla haastatteluja/kirjoituksia/tms. on helppo selata

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Helsingin Sanomien Nyt-liitteen 18-vuotta täyttäneet lukijat

Aineistonkeruun ajankohta: 9.5.2002 – 23.5.2002

Kerääjät: Rätty, Reetta (Helsingin Sanomat. Nyt-liite)

Aineiston tuottajat: Sanoma Osakeyhtiö

Aineistonkeruun tekniikka: Itsetäytettävä lomake: verkkolomake

Keruväline tai -ohje: Puolistrukturoitu lomake

Aineiston ajallinen kattavuus: 2002

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: itsestään muotoutunut näyte
Kysely on suunnattu kaikille Nyt-liitteen lukijoille, joista halukkaat ovat siihen vastanneet.

Aineiston määrä: Rtf-tiedosto (yhteensä 20 tekstisivua). Lisäksi rtf-tiedostosta tuotettu html-tiedosto.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Erilliset aihetta koskevat lukijakirjeet ja paperilomakkeelle täytetyt lukijavastaukset puuttuvat aineistosta. Internetin kautta toteutetuissa kyselyissä ei ole mahdollista kontrolloida, vastaavako yksittäiset ihmiset kyselyyn vain kerran.

Julkaisut

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2221>

Liittyvät aineistot

FSD1257 Alkoholikysely 2002

FSD1280 Humalakokemukset 2002

FSD1281 Alkoholinkäyttö ja vanhemmuus 2002

FSD1282 Alkoholinkäytön syyt ja selitykset 2002

FSD1297 Mielenpitoja alkoholista 2002

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte

FSD2221 MIELIPITEITÄ ALKOHOLISTA: OPETUSAINEISTO

FSD2221 OPINIONS ON ALCOHOL: TEACHING MATERIAL

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

FSD2221 Mielipiteitä alkoholista 2002 : opetusaineisto

Elektroninen tutkimusaineisto, joka on muodostettu laajemmasta tutkimusaineistosta (ks. [FSD1297](#)). Kunkin vastaajan taustatiedoista on mukana ikä, ammatti ja sukupuoli. Taustatietojen jälkeen on vastaus kysymykseen "Kuinka usein juot itsesi humalaan?"

Aineistonäyte:

18-20 / opiskelija / nainen / pari kertaa kuussa

Absolutismi on mielestäni kunnioitettavaa, varsinkin nykypäivänä. Surullista on, että jo yläasteen aloittaneet joutuvat etsimään erilaisia aatesuuntauksia tukemaan omia ajatuksiaan. Jos sanoo ettei halua juoda, syrjiminen on taattua. Absolutismia ja sXe-aatetta sen sijaan kunnioitetaan edes vähän. Olen harkinnut useasti lopettavani alkoholinkäytön. Sosiaalinen riippuvuus silti saa minut jatkamaan, enkä tiedä kestäisinkö enää kaikkia elämän kolhuja ilman alkoholia. Huumausaine sekini on, suurin osa Suomestakin vain taitaa olla koukussa. Ja sitten jeesustellaan muista humehista. Tekopyhyys kunniaan.

21-25 / sihteeri / nainen / kerran kuussa tai harvemmin

Ehkä olen hieman vainoharhainen, mutta minusta tuntuu että nuoria naisia syyllistetään paljon juomisesta. Miehet saavat juoda paljon ja usein, mutta naisten pitäisi ottaa vain hillitysti lasillinen ja samalla paheksua sopivasti miesten juomista. Media kiinnittää paljon huomiota siihen, että naisten humalahakuinen juominen on lisääntynyt ja mieltii sen vaikutusta yhteiskuntaan. Miehet sen sijaan saavat ryyppätä niin paljon kun sielu sietää - hei, hehän on miehiä, miehet ovat aina juoneet ja miesten kuuluukin juoda. Toisaalta taas olen jo sen verran täti, että surettaa esim. Far Outissa esiintyvä ryyppämisen yletön ihannointi. Aina on kisaan osallistuvilla hyvä pössis päällä ja viinan juonnilla kehuskellaan. Sitä se kai sitten oli juuri täysi-ikäiseksi tulleenä, nyt on mennyt hohto tuollaisesta. Luotan siis että nämäkin nuoret viisastuvat juotuaan liian monta kertaa muistinsa :P

21-25 / opiskelija / nainen / kerran vuodessa tai harvemmin

En käytä alkoholia lainkaan, enkä mitään muitakaan päihteitä. Olen kokeillut alkoholia yhden kerran elämässäni ihan vain tehdäkseni empiirisen kokeen alkoholin vaikutuksista itseäni. Syyni raittiuteeni eivät ole uskonnolliset eivätkä terveydelliset (vaikka tietenkin on mukava välttyä alkoholin terveyshaitoilta). Alkoholi juomat eivät vain yksinkertaisesti kiinnosta minua. On ihan sama juovatko muut ihmiset vai eivät, en kuitenkaan välitä olla ihmisten seurassa silloin kun he ovat humalassa. Toivoisin, että alkoholin juominen ei olisi normi suomalaisessa yhteiskunnassa. On naurettavaa, että ihminen joutuu selittelemään omaa juomattomuuttaan. Opiskelijana haluaisin, että opiskelijoille olisi olemassa enemmän sellaista (ei-uskonnollista)toimintaa, jossa juominen tai juomisesta puhuminen ei olisi pääasia.

21-25 / lastenhoitaja / nainen / pari kertaa kuussa

Käytin aiemmin huomattavasti enemmän alkoholia ja säännöllisesti kerran viikossa. Annokset saattoivat enimmillään olla jopa 10 illassa, sietokyky oli noussut koska aina vaan piti enemmän juoda saadakseen saman vaikutuksen kuin ennenkin. Nyt olen ollut ollut pitkän ajan juomatta mitään alkoholia vaativan kirjallisen työn takia ja aionkin tästä eteenpäin pitää juomisen kurissa juomalla harvemmin ja pitämällä kerta-annokset selkeästi pienempinä. Plussana huomasin että tauon jälkeen ei tarvitsekaan juoda niin paljon, jo kahdella juomalla on vaikutusta, aikaisemmin ei ollut. Kuiva kausi oli todella kannattava ja elimistökin sai vähän puhdistautua.

26-30 / opiskelija / nainen / kerran viikossa

Viimeisen kymmenen vuoden aikana kehittämää humalahakuista "hyvän jätkän" käyttäytymismallia on vaikea lähteä muuttamaan, vaikka nykyisin haluja rauhoittumiselle kuitenkin olisi. Sinkkuna on valitettavan helppoa eksyä viikonloppuisin baariin kavereiden kanssa, ellei halua jäädä kotiin nyhjättämään ja tuntemaan itseään luuseriksi. Baariin on vaikea mennä vain parille ja jättää hyvän humalan mahdollisuus käyttämättä. Onneksi "aikuiset" velvollisuudet kuten työ sekä pelko terveyden menettämisestä ovat hillinneet tätä tarvetta. Positiivisinta vähään aikaan oli hiljattain huomata, että päivä huvipuistossa hyvien ystävien kanssa oli humalatilaa vastaava todella vapauttava kokemus!
